

La discriminació de la dona al mercat de treball es cronifica

L'informe *Les condicions de vida i de treballs de les dones a Catalunya (2018)* ens ofereix, un cop més, una realitat lluny de l'equitat per raó de gènere. Per començar, la recuperació econòmica no es tradueix en una recuperació ni del poder adquisitiu ni de les condicions de vida i laborals per a la població en general i, molt especialment, per a les dones.

Donem un cop d'ull a les dades més destacades de l'informe. A Catalunya les dones majors de 16 anys són el 52% de la població, però, en canvi, només són el 47% de la població activa. La taxa d'activitat pràcticament es manté (67% homes i 56,8% dones), però continua sent 10 punts superior per als homes. La taxa d'activitat de les dones és sempre inferior a la dels homes amb independència de l'edat que tinguin.

El 49% de les dones forma part de la població ocupada i el 8% es troba en situació d'atur. La quantitat de dones inactives i aturades és superior a la quantitat de dones ocupades. En canvi, entre els homes de 16 anys i més, el 59% estan ocupats, el 8% estan aturats i 1 de cada 3 consta com a inactiu. La quantitat d'homes ocupats és superior a la d'homes aturats i inactius.

Els motius d'inactivitat per a homes i dones també són diferents. Observem un biaix de gènere important en la inactivitat pel que fa al bloc de motius per tenir cura d'infants, persones dependents o altres responsabilitats familiars o personals, ja que és un motiu per al 26% de les dones inactives i tan sols ho és per al 3% dels homes.

Més dones a l'atur

La taxa d'atur de les dones és superior a la dels homes. 1 de cada 8 dones actives i 1 de cada 10 homes actius està a l'atur. Més

El 74% de tota l'ocupació a temps parcial és de dones i només ho és el 42% de l'ocupació a jornada completa

de la meitat de les dones aturades tenen estudis superiors i de la segona etapa d'educació secundària. Més de la meitat dels homes tenen estudis obligatoris o són analfabets.

La situació de crisi econòmica i la manca d'ingressos familiars són el motiu pel qual dones que fins ara no havien format part de la població activa tenen la necessitat de buscar una feina remunerada. Dels 31 als 44 anys són majoritàriament dones les que busquen feina per primera vegada.

6 anys de reformes laborals i noves legislacions fan que la permanència a l'atur més de 2 anys sigui la situació en què es troben el 39% de les dones aturades i el 34% dels homes. Més de la meitat de les dones aturades ho estan des de fa més d'un any, i poc menys de la meitat dels homes. Situació d'atur estructural significativament feminitzat, doncs, tot i el nivell de formació més alt per a les dones.

Gairebé 9 de cada 10 dones treballen en el sector de serveis (86%) i, en el cas dels homes, són gairebé 2 de cada 3 (61%). A la indústria, hi treballa 1 de cada 4 homes (25%) i, en el cas de les dones, és 1 de cada 10 (11%). En el sector de la construcció, hi treballa 1 de cada 10 homes (11%) i 2 dones de cada 100 (2%).

Feines feminitzades poc qualificades

Persisteix la divisió sexual gairebé a totes les categories laborals. Les dones estan sobrerrepresentades en serveis de restauració i comerç i treballs de tipus administratiu. En general, les dones estan sobrerrepresentades en els treballs menys qualificats. Els homes, en canvi, estan sobrerrepresentats en treballs d'execució qualificats, de maquinària i de direcció. En les ocupacions elementals i en les de tècnics i professionals científics i intel·lectuals hi ha més dones que homes, però es mantenen dins dels marges del 40-60 de la paritat que recull la llei d'igualtat.

El 74% de tota l'ocupació a temps parcial és de dones, i només el 42% de l'ocupació és a jornada completa. La contractació a temps parcial sempre és superior en dones i més elevada en el sector privat que en el públic. La diferència per sexes més important, la trobem en el sector privat, on la taxa de contractació a temps parcial de les dones és 18,6 punts superior. La gent jove de 16 a 19 anys és la que pateix més parcialitat, el 73% de les dones i el 38,8% dels homes.

El motiu principal, tant per a dones com per a homes, per treballar a temps parcial és no haver pogut trobar feina a jornada completa. Recordem que el contracte a temps parcial té efectes sobre les condicions de vida presents i també impacta negativament sobre les pensions i altres prestacions contributives generades, fet que contribueix a mantenir i a incrementar la bretxa de gènere.

Gairebé 9 de cada 10 contractes registrats el 2017 són temporals tant per a dones com per a homes. La taxa de temporalitat de les dones està per primera vegada des del 2014 per sobre de la dels homes: 23,6% dones (1 de cada 4 dones) i 19,6% homes (1 de cada 5). La taxa de temporalitat de les dones és superior a la dels homes tant en el sector públic com en el privat.

La bretxa salarial és del 24%, és a dir que en una jornada de 8 hores les dones treballen 2 hores sense cobrar. Les dones amb pensions contributives suporten una bretxa del 38%. Els treballs de cura i domèstic encara els realitzen majoritàriament les dones en aquest país i en termes econòmics aquesta contribució pot pujar el PIB en un 23% a Catalunya.

Violència masclista

A Catalunya el 2017 hi ha hagut 8 dones assassinades i 1 menor, de les quals 3 havien denunciat. S'evidencia que hi ha greus mancances en els sistemes de protecció de les dones i en els de detecció precoç i atenció.

Cal destacar que a Catalunya s'han aprovat només el 49% de les ordres de protecció sol·licitades per les dones que pateixen violència masclista per part de parelles o exparelles, mentre que a tot l'Estat n'han estat aprovades el 65%.

Les dones es troben en especials condicions de vulnerabilitat davant l'assetjament sexual i per raó de sexe en l'àmbit laboral, atès el context de crisi, la manca d'ocupació estable i de qualitat, l'excés de temporalitat i la parcialitat.

Les retallades del sector públic des de l'inici de la crisi han tingut un triple impacte per a les dones: com a cuidadores, per la manca o les privatitzacions dels serveis i recursos per atendre la dependència; com a treballadores, per la pèrdua de llocs de treball en uns sectors altament feminitzats, i com a ciutadanes, amb la involució dels drets socials i la poca prioritització de les polítiques públiques d'equitat de gènere en l'àmbit social i laboral. ■ **Alba Garcia**

VOCABULARI DONES I MÓN DEL TREBALL

Vocabulari en català: 'Dones i món del treball'

El Servei Lingüístic de CCOO de Catalunya ha elaborat, conjuntament amb la Secretaria de Dones, Diversitats i Polítiques LGTBI, el díptic "Dones i món del treball", que ha estat validat pel "TERM-CAT". Es tracta d'un vocabulari de 35 termes sobre la relació dones-treball, amb les seves definicions i la corresponent traducció al castellà i a l'anglès.

Es pot consultar al web <http://www.ccoo.cat/sl>, i hi trobarem l'explicació de conceptes com doble presència, sostre de vidre, terra enganxifós, segregació del mercat laboral o transversalització de gènere.

Aquest díptic contribueix al propòsit de seguir feminitzant el sindicat (en són exemples la feina del Comitè de Dones, la 3a Conferència d'Homes i Dones del 2016 o les prioritats sobre la participació de les dones en l'activitat sindical marcades per l'Assemblea sindical oberta) i recull l'impacte lingüístic que això comporta. ■

Ets dona? A la feina et fan portar un uniforme determinat diferent del dels teus companys masculins? Maquillatge? Sabates de taló?

Aquestes són situacions de cosificació que les dones veiem i vivim cada dia, i són una forma de violència de gènere.

Cosificar és discriminar. La cosificació és discriminació.